

VOJTĚCH RAUER

NA SENĚ

HOST

The book cover features a stylized illustration of a wooden house with a corrugated metal roof and a window with a grid pattern. The house is set against a background of a large, dark, textured shape that resembles a shadow or a silhouette of a person. The overall color palette is dominated by yellow and brown tones. The author's name is at the top, and the title is in large, white, hand-drawn letters at the bottom.

VOJTĚCH RAUER

NA SENĚ

BRNO 2020

Vychází s finanční podporou
Ministerstva kultury ČR

© Vojtěch Rauer, 2020

© Host – vydavatelství, s. r. o., 2020

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0448-0 (PDF)

ISBN 978-80-275-0449-7 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0450-3 (MobiPocket)

1

Pro začátek bude nejlepší, když si s vámi něco ujasním — nejúžasnější klubovnu na světě jsme měli *my*. Byla to malá krychle postavená z latí a prken, která vévodila koruně nejmohutnějšího stromu v celém lese. Lezlo se do ní po provazovém žebříku a pak padacími dveřmi, vyříznutými do podlahy. Ve dvou stěnách měla dokonce okna — skutečná okna se skleněnými tabulkami, skrz které bylo vidět, dala se otevřít a vůbec... Těžko uvěřit, že je někdo jen tak vyhodil k popelnicím. U stěny pak stály tři židle a malý stolek. Pod ním byla krabice s plechovkami piva, které se nám čas od času podařilo ukořistit otcům ze spíže.

Ať už byste do naší klubovny přišli kdykoliv, na desce stolu byste skoro určitě našli balíček ušmudlaných karet. Ty sice měly své nejlepší roky dávno

za sebou, ale na to, jak často jsme je mastili, se držely až podezřele dobře. Hráli jsme totiž naprosto o všechno. O cigarety, loky piva a někdy, když už jsme měli trochu upito, o celé plechovky. Pamatuju si dokonce i pár her, ve kterých šlo o právo dát pusu té či oné dívce. Brzy jsme od toho ale upustili, protože dívky většinou výhru v kartách nepovažovaly za dost silný argument k líbání.

V klubovně se kdysi střídalo dobrých pět nebo šest kluků, ale to už byla dávná minulost. Nejstarší z nich se jmenoval Adam Fišer a byl sakra důležitý, protože klubovna vznikla z velké části právě díky němu.

Byl jsem ještě prcek, když jsem Adama viděl naposledy, takže si skoro ani nepamatuju, jak vlastně vypadal. Do paměti se mi ale vryly dvě věci — tou první bylo, že Adam v jednom kuse nosil ošoupanou džínovou bundu, kterou zdědil po otci ještě z let, kdy se lidi vyžívali v otřesném oblečení. Nesundal ji dokonce ani v těch největších pařácích, při kterých vám i vlastní kůže připadala jako zbytečný oděv navíc. Druhou věcí byly Adamovy trenýrky. Měl totiž speciální soupravu spodního prádla na celý týden. Matka mu je koupila před spoustou let, takže trenýrky byly vybledlé a potrhané, Adam je ale stejně nepřestával nosit. Na každý den na nich byl jiný obrázek se zvířátky. V pondělí to byly pandy, pak psi, ryby, velbloudi. Obvykle jsme ale Adama viděli

v trenýrkách s kachničkami, protože ty byly sobotní a v sobotu jsme se scházeli nejčastěji. Když jste byli členy naší party, ani jste nemuseli vědět, co je za den. Stačilo počkat, až Adamovi zpoza kalhot vykoukne lem trenýrek, a hned vás trklo do nosu některé z jeho zvířátek.

Adam Fišer byl takovým duchovním otcem naší klubovny. Naučil nás, jak se drží kladivo a zatlučkájí hřebíky, jak se pije pivo, kouří cigarety a hraje karty. Ale zatímco my ostatní jsme v tom všem byli zpočátku až k uzoufání špatní, Adam jako by se pro podobné věci narodil. Vidím ho dodnes — sedí na větvi v koruně stromu, za uchem má cigaretu a mezi zuby svírá tucet hřebíků, které jeden po druhém tluče do prken přesně tam, kde jsou potřeba. Potom po laně sleze dolů, otevře plechovku piva a povídá: „Jednou z toho bude parádní bejvák, na to vsadím svůj trenýrky.“

„Který?“ ptá se kdosi udiveně.

A Adam Fišer tahá zpoza ucha cigaretu, zapaluje si a drsným hlasem povídá: „Ty s kachničkama, brácho. Ty s kachničkama.“

Nikdo z nás to nepřiznal, ale všichni jsme toužili jednou být jako on.

Adam Fišer z naší party odešel jako první — odstěhoval se, když začal studovat vysokou školu. Od té doby se v klubovně ukázal už jen jednou nebo dvakrát. Dobře si pamatuju na den, kdy jsme ho viděli

naposledy. Sešli jsme se tenkrát v klubovně všichni — Adam Fišer, potom Láďa, Filip, Jára... a nakonec já a Tobiáš jako nejmladší členové naší party. Adam dopředu oznámil, že pro nás má dárek, a všichni jsme byli natěšení, s čím vyrukuje.

„Jak jsem slíbil, něco pro vás mám.“ A zatímco jsme na něj upírali zraky, zašátral v kapse džínové bundy.

Vytáhl fotografii. Byla na ní nějaká dívka — krásná, až oči přecházely. Na ramena jí splývaly blond vlasy. Měla na sobě jen krátké šortky a bílou krajkovou podprsenku, kterou si zrovna sundávala. Fotoaparát ji zachytil přesně v okamžiku, kdy měla lokty zdvižené ve vzduchu a zpoza košíčků koukaly dva neúplné záhyby ňader. Protože časopisy pro dospěláky se všeobecně do podobných statistik nepočítaly, byla to pro většinu z nás první skutečná dívka, kterou jsme kdy viděli ve spodním prádle.

„To je moje nová spolužačka,“ řekl Adam. „Dávejte mi na ni pozor.“

Pak nás všechny prohrábl ve vlasech, slezl po provazovém žebříku a víckrát už jsme ho neviděli. Zůstala nám po něm jen ta dívka na fotce. Protože jsme nevěděli, jak se jmenuje, pojmenovali jsme ji Andělka a přibili ji hřebíkem ke kmeni stromu, kde na ni bylo dobře vidět.

Dokázali jsme ji bez přestání pozorovat třeba celé hodiny. Někdo ze starších kluků vytáhl cigaretu

a všichni jsme pak seděli na dřevěné podlaze, zády opření o stěnu, a kouřili. Všechno to pro nás bylo tak dospělácké, tak zakázané. Když jsme si cigaretu mezi sebou předávali, konečky prstů se nám chvěly vzrušením a díky riziku, že nás tu co chvíli někdo nachytá, bylo každé vdechnutí kouře jako malé dobrodružství. S němým úžasem jsme pak poulili oči na fotografii a představovali si, jaké by to asi bylo, kdyby ta dívka rázem ožila a dokončila, co měla v plánu.

Pak jsme se ale dozvěděli tu strašnou věc. Přišel s tím myslím Jára Trávníček. V zadní kapse kalhot měl srolovaný časopis, k prasknutí přecpaný podobnými obrázky dívek. Jára nalistoval stranu třináct a poklepal na jednu z fotografií. Byla tam — naše Andělka. Přesně jak jsme ji znali. Dokonce i ve stejné velikosti a barvě. Těžko se nám hledala slova. Po zbytek dne jsme toho moc nenamluvili a všichni jsme odešli z klubovny o trochu dřív, než bylo zvykem. A ačkoliv se na naší Andělce zhora nic nezměnilo, od té doby už nám nikdy tak svůdná a krásná nepřišla. Naše představy o ní se rozbily na kusy, veškeré kouzlo rázem vyprchalo. O pár týdnů později jsem přišel do klubovny a její fotka byla pryč — zůstal po ní jen hřebík, vražený do dřeva.

Nevím, kdo ji sundal, a nikdy jsem se nezeptal. Nezeptal se nikdo z nás. Andělka jednoduše přestala existovat — vlastně nikdy neexistovala —, a Adam

Fišer tak mohl zůstat stejným frajerem, za jakého jsme ho vždycky měli.

Netrvalo dlouho a celá naše parta se začala trhat na kusy. Tři starší kluci se na střední jednoduše začali zajímat o jiné věci a klubovna jim byla čím dál tím cizejší. Láďu Ringleho jsme viděli naposledy, když se po prvním roce na gymplu rozhodl, že radši zkusí učňák, a přešel na internát, protože vlakem to měl do školy moc daleko. Filip Dostál se odtrhl, už když končil devítku. O půl roku později se s rodiči přestěhoval kamsi na Moravu. Krátce po něm odešel i Jára Trávníček a z celé party nakonec zbyli jen její dva nejmladší členové — tedy já a Tobiáš.

Co se mě týče, byl jsem rád, že je to zrovna on. Kdybych v partě zůstal sám s kýmkoliv jiným, ať už s Járou, Filipem, nebo třeba i s Adamem Fišerem, asi by to všechno vzalo rychlý konec. Ale Tobiáš byl můj kamarád, co jsem se pamatoval. Byli jsme stejně staří, a ačkoliv jsme byli oba plnohodnotnými členy party, stejně jsme nakonec nejvíc drželi spolu. Možná proto jsme dokázali tradici klubovny udržet i poté, co se z ní všichni vypařili. Pro nás dva totiž bylo jejím jádrem především naše přátelství — všechno ostatní, to byl jen hezký obal navíc.

O Tobiášovi byste si měli zapamatovat jednu důležitou věc — není nejlepší nápad si s ním zahrávat. Na první pohled je to prostě jen obyčejný kluk, který má věčně úsměv ve tváři, nic moc ho netrápí a je

s ním zábava. Když ho ale naštvete nebo mu sebere něco, co má rád, ten úsměv zmizí. A v takové chvíli bych doporučoval utíkat, co vám nohy stačí. Na vlastní oči jsem viděl, jak ubalil pěstí klukovi, který byl o dvě hlavy vyšší a nejmíň o pět let starší. Chtěl totiž Tobiášovi sebrat jedinou cigaretu, kterou u sebe v tu chvíli měl. Než se ten kluk nadál, utíkal od nás pryč a slzy se mu na obličejí mísily s krví, která mu tekla z nosu.

Dodnes mám tuhle historku rád a vzpomínám si, že i tenkrát patřila mezi naše nejoblíbenější. Vyprávěli jsme ji, kde se dalo. Byla jako dobrý základový kámen pro zeď neohroženosti, kterou kolem sebe koneckonců staví každý dospívající kluk. A protože čím je taková zeď vyšší, tím je lepší a bezpečnější, snažili jsme se podobných historek nashromáždit co možná nejvíc. Mohli jsme je vyprávět třeba hodinu, kdybyste nás o to požádali. Když ale bylo potřeba udělat rychlý dojem, cigaretová hašteřenice, která skončila zkrvaveným nosem, to byla jasná volba.

Pokud se mám ale dobrat k tomu podivnému sletu událostí a náhod, o kterých je tu doopravdy řeč, musím začít odjinud.

Mohlo nám být kolem čtrnácti, bylo léto a my se právě seznámili s Šímou Bernardem — úplně cizím klukem, který se jednoho parného odpoledne prostě zčistajasna objevil v naší klubovně. A protože

měl zrovna někoho v patách, prosil nás, jestli by se u nás nemohl na chvíli ukrýt.

Víte, za normálních okolností bychom asi ukázali na padací dveře. Buď vypadni, nebo tě vyhodíme sami. Jenže Šímu honil starej Habeš a toho jsme už vcelku dobře znali. A taky ho patřičně nenáviděli. Takže... pokud si myslíte, že k přátelství je potřeba dvou lidí, kteří mají pochopení jeden pro druhého a sdílejí spolu nějaké ty zájmy, musím vás vyvést z omylu. Bohatě stačí, když nenávidíte stejného člověka.

Ke starýmu Habešovi jsme chovali zášť z jednoho prostého důvodu. Většího vola byste totiž pod sluncem nenašli. Byl to oplzlý dědek s pivním mozo-lem tvrdým jako kus kamene a vyvalenýma, věčně udivenýma očima. Měl chlupaté předloktí a záda, a když mluvil, tak buď nezřetelně mumlal, anebo křičel na celé kolo a od úst mu lítaly spršky slin.

Vím, o čem mluvím, protože toho odpoledne, kdy na nás mířil hlavní svojí vzduchovky a hulákal jako na lesy, mu z huby crčel hotový gejzír.

2

Slunce na nás z oblohy koukalo svým velkým, zářícím okem, které toho léta spalovalo na prach cokoliv, na co dopadl jeho pohled. Trávníky po celé vesnici byly nadobro vyprahlé do mrtvolně béžové barvy a vycházet ven od deseti ráno do dvou odpoledne se všeobecně považovalo za sebevraždu. Jenže na to nás s Tobiášem nikdy moc neužilo.

Bylo čtvrt na jednu a my jsme v klubovně seděli každý z jedné strany stolku, na kterém byly ledabyle rozházené karty po poslední hře prší. Oba jsme usrkávali z jediné načaté plechovky piva. Já měl svoji košili uvázanou kolem pasu, Tobiáš hozenou přes rameno. I tak nám ale oběma po zádech stékaly proudy potu.

Tobiáš se houpal na židli, hlavu měl zvrácenou dozadu. „Až ze mě bude dočista pečený krocan, slib

mi, že škvarky z mýho sádla střelíš aspoň za čtyry kila.“

„Nebud' skromnej, bylo by jich tolik, že bych si moh rovnou otevřít vlastní řeznictví.“

Tobiáš po mně střelil pohledem, ale pak se zasmál a podíval se na svůj pupek, který mu visel přes kalhoty. „Je to tak zlý?“

„Záleží, jak se na to díváš. Nějaký medvědici nebo menšímu slonovi bys moh připadat k sežrání,“ zasmál jsem se a natáhl se pro pivo.

„Jen se směj,“ zamručel a vzal si ode mě plechovku. Několika mocnými hlty ji vyprázdnil, zmačkal a zahodil do rohu. Pak si nohy opřel o stůl, ruce si založil za hlavou a přivřel oči. „Ale stejně je tu hezky.“

„Jo,“ přikývl jsem.

„Jedna věc tomu ale chybí,“ povzdychl si Tobiáš a upřeně se na mě zadíval. „Cigáro. Nedáme si?“

„Klidně,“ pokrčil jsem rameny. „Máš nějaký?“

„Už ne,“ zavrtěl hlavou „Zbyly ještě v tom balíčku, co jsem ti tuhle dal?“

„Poslední.“

„V pondělí seženu další,“ pokýval hlavou.

„Pak ti za ně půlku dám.“

„Neumann z devítky říkal, že za další krabičku už bude chtít rovnou stovku.“

„Se posral, ne? V obchodě stojí sedmdesát.“

„Tak si je tam běž koupit,“ rýpl do mě Tobiáš. „Schválně, co na to řeknou vaši.“

„Co by?“ Bezstarostně jsem pokrčil rameny, ale v ústech mi krapet vyschlo při představě, že se rodiče dozvedí, co v klubovně celé ty dny děláme. „Už teď se divěj, kam mizí všechno moje kapesný.“

„Já si myslím,“ zachechtal se Tobiáš.

Rovnou jsem se ho chystal nějak odpálkovat. Ale vzápětí jsem se zadrhl, protože z lesa, na jehož kraji byla klubovna postavená, se ozval tlumený výstřel.

„Někdo loví srnky,“ mávl rukou Tobiáš, když viděl, jak špicuju uši. Zvedl se ze židle, aby se podíval z okna, když vtom jsem uslyšel vzdálené výkřiky.

„A ty srnky na něj ječeš,“ utrousil jsem.

„Tebe by nenasralo, kdyby po tobě střílel myslivec?“

„Nejspíš,“ usoudil jsem. „Nestřílel po mně zase tak často.“

Vyhlédl jsem ven. Z lesa se ozval další křik, tentokrát blíž, a já mohl rozeznat jednotlivá slova. „Spratku zasranej,“ šeptl jsem.

„Cože?“

Ukázal jsem z okna. „Někdo křičí: ‚Spratku zasranej.‘“

Tobiáš ke mně přistoupil. „A kdo...“

V tu chvíli se zpoza stromů vyřítíl nějaký kluk, od pohledu asi o rok mladší než my. Přerývaně dýchal a blondaté vlasy měl potem přilepené k čelu. Rozhlédl se kolem. Když spatřil naši klubovnu, vrhl se k ní.

Ve chvíli, kdy sahal po provazovém žebříku, se ze stejného místa vynořil starej Habeš. Pupek mu plan-
dal ze strany na stranu. Pod paží držel vzduchovku. Pusu měl dokořán, jak nemohl popadnout dech. Na chvíli se sehnul a zapřel se o kolena. Pak se opět napřímil. Znovu zakřičel: „Spratku zasranej!“

Zlomil vzduchovku a zalovil v kapse.

„Ten kluk nám leze do klubovny?“ divil jsem se.

„Ne, spletl si ten žebřík s vchodem do Narnie,“
utrousil Tobiáš.

„A Habeš vypadá — nebude po něm střílet, že ne?“

Jako v reakci na moje slova Habeš zacvakl vzdu-
chovku a zamířil. I s rukama roztřesenýma vztekem
měl ten dědek celkem mušku. Stiskl spoušť a z pod-
lahy naší klubovny, jen kousek od místa, kam se ten
kluk právě z provazového žebříku natahoval, se od-
štíplo několik třísek.

„No do hajzlu,“ vyjekl jsem.

„Drsnej dědek.“

A hned potom naše zraky přeskočily ze starýho
Habeše na víko padacích dveří, protože se najed-
nou odklopilo a z otvoru vykoukla hlava toho kluka.
Chvíli na nás nevěřičně zíral a pak se vytáhl na-
horu. Víko za sebou zase rychle zaklapl, připlazil se
ke stěně a opřel se o ni zády.

„Pomozte mi!“ zaúpěl.

„Myslíš, že potřebuje zachránit?“ zeptal jsem se.

„Mně se zdá celkem zachráněnej,“ odpověděl Tobiáš.

„Cos Habšíkovi provedl?“

Kluk se postavil a vyhlédl z okna. „Jen nějaký ne-shody, nic důležitýho.“

„Má na tebe celkem pifku,“ oponoval jsem, „takže to možná trochu důležitý je, nemyslíš?“

„Načural jsem mu na bundu, dobře?“

Brada mi spadla dolů. Tobiáš si založil ruce na prsou a přenesl váhu z jedné nohy na druhou. „Proč?“

„Zastřelil nám kočku,“ vysvětloval kluk, zatímco koukal oknem ven. Podíval jsem se taky. Habeš stál pod klubovnou a s nakrčeným obočím si zkoumavě prohlížel provazový žebřík, který se zaprvé houpal moc vysoko, než aby na něj doskočil, a za druhé by praskl, jen co by na něj vlezl. „Říká, že se toulala u lesa, ale tomu já nevěřím. Falco se vždycky držel u domu.“

„Falco je pro kočku pěkně blbý jméno,“ podotkl jsem.

Kluk se usmál. „Jo, to teda je. Dala mu ho ségra. Bylo jí pět.“

A bylo to. Něco v jeho úsměvu nebo ve způsobu, jakým odevzdaně pronesl poznámku o sestře, ve mně k tomu klukovi vzbudilo vlnu náklonnosti. Skutečnost, že utíkal před starým Habešem, a taky fakt, že mu za zastřelenou kočku načural na bundu — měl jsem pocit, jako kdyby k nám jednoduše patřil už léta, jen jsme o něm nějakou záhadou až doted nevěděli.

Zato Tobiášův obranný postoj, který spočíval v založených rukou a zamračeném obličejí, se nezměnil.

„Vylez, ty zabeďněj, blbej smrade!“ zařval Habeš zezdola. „Udělám ti díru do prdele, že budeš srát broky, ty spratku. Nachcat mi na bundu, to by ti šlo. Tak ukaž, že seš chlap, slez dolů a vyříkáme si to!“

„Nemám zájem,“ zavolal kluk a vzápětí sebou trhl. Do podlahy se zaryl další brok.

„Rozstřílím ti ten tvůj baráček na cimprcamp, jestli nesležeš,“ zakřičel zlostně a rázem se tón jeho hlasu změnil v líbezný vábení, protože právě objevil svoje eso v rukávu. „Přesně tak, dojdou si domů pro motorovku, skácím ti ten tvůj stromek a už nebude žádný baráček, kluku, nebudeš se mít kam schovat. Buď tohle, anebo slez dolů a nech si zmalovat prdel, jak si zasloužíš!“

Tobiáš otevřel okno a vyklonil se, aby na něj starej Habeš viděl. „Co žes to řekl, ty starej, použitej krip-le? Tuhle klubovnu jsem vlastníma rukama pomáhal stavět, slyšíš mě? A to pro tebe znamená jedinou věc — dotkni se jedinýho prkna a přísámbůh, že ti tu vzduchovku nacpu do řiti!“

Habeš chvíli zmateně těkal pohledem z Tobiáše na zavřené dveře klubovny. Potom náhle vyhrkl: „Vás je tam víc!“

„To teda je,“ přidal jsem se a vykoul z okna za Tobiášem. „Tak se klid.“